

Täysistunto

Maanantai 27.2.2023 klo 14.00—21.09

9. Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen lisäpöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain 34 a luvun 1 ja 4 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 271/2022 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 29/2022 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Ensin päätetään lakivaliokunnan mietinnön LaVM 29/2022 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksista. — Lakivaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Meri, poissa. — Edustaja Mäkynen on paikalla. Olkaa hyvä.

Keskustelu

19.49 **Jukka Mäkynen ps:** [Anna Kontula: Saat nyt esitellä!] Kiitos, arvoisa puhemies! Otan tuon minun lappuni tuolta vielä mukaan. Tämä on kannatuspuheenvuoro edustaja Meren tekemään esitykseen. [Puhuja nauraa]

Terrorismi on aina turvallisuutta ja yhteiskunnan toimintoja lamaannuttavaa ja haittaavaa toimintaa, jota vastaan täytyy taistella kaikin keinoin. Siksi on hyvä, että terrorismin ennaltaehkäisyä koskevia lakeja uudistetaan. Tässä hallituksen esityksessä siis ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi terrorismin ennaltaehkäisyä koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen tehdyn lisäpöytäkirjan. Lisäksi vähäisiä muutoksia ehdotetaan terrorismirikoksia koskeviin rikoslain rangaistussäännöksiin.

Nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä ehdotetut rikoslain muutokset ovat kuitenkin luonteeltaan varsin rajattuja ja pienimuotoisia. Rikoslain terrorismirikoksia koskevaan sääntelyyn jää siis edelleen aukkoja, eikä kansallinen oikeusjärjestelmämme pysty puuttamaan terroristiseen toimintaan kovinkaan kattavasti. Tämän vuoksi me perussuomalaiset haluamme tehdä tähän vastalauseen lausumaehdotuksen.

Luovutan puheenvuoron edustaja Merelle. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Juuri meinasinkin kysyä, esitittekö te edustaja Meren tai esitittekö te sitä, mitä edustaja Meren piti esittää, mutta se esitys ilmeisesti tulee nyt.

19.50 **Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tosiaan, kuten edustaja Mäkynen toi esille, tässä esityksessä ehdotetaan rikoslakiin muutoksia. Tämä lakimuutos sinänsä on kannatettava, mutta ongelmia nyt siihen jää, kun sinne jää edelleen aukkoja. Tässä olisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 176/2022 vp

kansallisesti ollut mahdollista asettaa myös pidemmälle meneviä kriminalisointeja kuin tämä YK:n lisäpöytäkirja ja sen vähimmäistaso edellyttää.

Perheenjäsenen rikolliseen toimintaan liittyvien kysymysten osalta perussuomalaisten valiokuntaryhmä toteaa, että esimerkiksi Saksan liittovaltion korkein oikeus on todennut myös kodinhoitotehtävien merkitsevän suoritusta terroristiryhmälle. Myös mediassa on aiemmin uutisoitu laajasti norjalaisen tuomioistuimen ratkaisusta, jossa naisen todettiin osallistuneen terroristiseen toimintaan tekemällä ruokaa, pesemällä pyykkiä ja pitämällä huolta lapsista — kyseessä on niin sanotut terroristiryhmän huoltojoukot. Tuossa ratkaisussa naisen toiminta mahdollisti hänen kolmen aviomiehensä aktiivisen osallistumisen Isis-taistelutoimiin, minkä lisäksi naisen todettiin kasvattaneen uuden sukupolven Isis-taistelijoita. Perussuomalaisten valiokuntaryhmän mielestä tällainen terroristiryhmän rikollisia tavoitteita selvästi palveleva toiminta pitäisi säätää rangaistavaksi myös Suomessa. Nyt näin ei ole. Meidän voimassa olevan rikoslain mukaan rangaistavaa on ainoastaan aktiivinen terroristiryhmän tai -järjestön rikolliseen toimintaan osallistuminen eikä pelkästään terroristiryhmään tai -järjestöön kuuluminen ole rikollista. Esimerkiksi Isossa-Britanniasa sen sijaan pelkästään terroristiorganisaatioon kuuluminen on nimenomaan säädetty rangaistavaksi.

Meidän pitäisi täällä Suomessa huolehtia siitä, että meille ei jää mitään aukkoja tänne lainsäädäntöön verrattuna muihin maihin. Myös suojelupoliisi toi esille asiantuntijakuulemisissa, että rikossäännös — tämä nyt kyseessä oleva matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten — on soveltamisalaltaan niin suppea, että sen käytännön merkitys vierastaistelijajailmiöön puuttumisen keinona on hyvin rajallinen. Esimerkiksi Tanskan rikoslaki kieltää Tanskan kansalaisen tai Tanskassa pysyvästi asuvan ulkomaalaisen matkustamisen ja oleskelemisen sellaisella ulkomailla sijaitsevalla alueella, jota koskien oikeusministeriö on antanut kielto määräyksen. Meidän täytyy muistaa, että terrorismirikoksissa on kysymys erittäin vakavista yhteiskunnan perustoimintoja ja oikeusjärjestystä sekä ihmisten henkeä ja terveyttä ja turvallisuutta hyvin vakavasti vaarantavasta rikollisuudesta, jonka torjuntaan on kaikin toimin panostettava.

Nykytilan ongelmia on tuonut esille lakivaliokunnan asiantuntijakuulemisissa myös sisäministeriö, joka toteaa, että nykytilan ongelmat näkyvät esimerkiksi tutkintaan otettujen ja syyteharkintaan siirrettyjen juttujen poikkeuksellisen vähäisinä määrinä, vaikka samanaikaisesti esimerkiksi suojelupoliisi katsoo, että Suomessa on merkittävää terrorismin tukitoimintaa: on värväämistä, propagandaa ja varainkeruuta. Lisäksi sisäministeriö toteaa, että terrorismin kansallinen uhkataso on tasolla ”kohonnut”. Tilanteesta on sisäministeriön mukaan vaikea tehdä muuta johtopäätöstä kuin se, että syystä tai toisesta Suomen kansallinen oikeusjärjestelmä ei pysty puuttumaan terroristiseen toimintaan kovinkaan kattavasti — miettikää. Tästä syystä kokonaistarkasteluun on ryhdyttävä viipymättä ja erityisenä kohteena on oltava rangaistavan käyttäytymisen alan kattavuus ja tehokas puuttuminen kaikkiin terroristisen toiminnan ilmenemismuotoihin.

Tästä syystä teen perussuomalaisten vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen siten, että ”eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää viivytyksettä lainsäädäntöhankkeen, jossa terrorismirikoksia koskevaa rikoslain sääntelyä arvioidaan kokonaisuutena kiinnittäen erityistä huomiota rangaistavan käyttäytymisen alan kattavuuteen, ja tuo eduskunnan käsiteltäväksi esityksen lainsäädännön uudistamiseksi siten, että se tosiasiallisesti mahdollistaa tehokkaan puuttumisen kaikkiin terroristisen toiminnan ilmenemismuotoihin”. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 176/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja nyt edustaja Mäkynen. Riittää lyhennetty versio äskeisestä puheesta.

19.55 **Jukka Mäkynen ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kannatan edustaja Meren esittämää vastalauseen lausumaehdotusta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, hienoa.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.